

http://sanskrit.gde.to/doc_yoga/yogasuutra.itx

prathamaH samaadhipaadaH .

atha yogaanushaasanam.h .. 1..
yogashchittavR^ittinirodhaH .. 2..
tadaa drashhTuH svaruupe.avasthaanam.h .. 3..
vR^ittisaaruupyam.h itaratra .. 4..
vR^ittayaH paJNchatayyaH klishhTaa aklisshTaaH {englfont.h } .. 5..
pramaaNaviaryayavikalpanidraasmR^itayaH .. 6..
pratyakshaanumaanaagamaaH pramaaNaaani .. 7..
viparyayo mithyaaGYaanam.h atadruupapratishhTham.h .. 8..
shabdaGYaanaanupaatii vastushuunyo vikalpaH .. 9..
abhaavapratyayaalambanaa vR^ittimidraa .. 10..
anubhuutavishhayaasa.npramoshhaH smR^itiH .. 11..
abhyaasavairaagyaabhyaa.n tannirodhaH .. 12..
tatra sthita yatno.abhyaasaH .. 13..
sa tu diirghakaalanairantaryasatkaaraasevito dR^iDhabhuumiH .. 14..
dR^ishhTaanushravikavishhayavitR^ishhNasya vashiikaarasa.nGYaa vairaagyam.h
.. 15..
tatpara.n purushhakhyaaterguNavaitR^ishhNyam.h .. 16..
vitarkavichaaraanandaasmitaaruupaanugamaat.h sa.npraGYaataH .. 17..
viraamapratyayaabhyasapuurvaH sa.nskaarasheshho.anyah .. 18..
bhavapratyayo videhaprakR^itilayaanaam.h .. 19..
shraddhaaviiryasmR^itisamaadhipraGYaapuurvaka itareshhaam.h .. 20..
tiivrasa.nvegaanaam.h aasannaH .. 21..
mR^idumadhyaadhimaatratvaat.h tato.api visheshhaH .. 22..
iishvarapraNidhaanaad.h vaa .. 23..
kleshakarmavipaakaashayairaparaamR^ishhTaH purushhavisheshha iishvaraH
.. 24..
tatra niratishaya.n sarvaGYtvabijam.h .. 25..
sa puurveshhaam.h api guruH kaalenaanavachchedaat.h .. 26..
tasya vaachakaH praNavaH .. 27..
tadjapastadarthabhaavanam.h .. 28..
tataH pratyakchetanaadhigamo.apyantaraayaabhaavashcha .. 29..
vyaadhistaanasa.nshayapramaadaalasyaaviratibhraantidarshanaalabdhabhuu-
mikatvaanavasthitatvaani chittavikshepaaste.antaraayaaH .. 30..
duHkhadaurmanasyaaN^gamejayatvashvaasaprashvaasaa vikshepasahabhuvaH .. 31..
tatpratishhedhaartham.h ekatattvaabhyasaH .. 32..
maitriikaruNaamuditopekshaNaa.n
sukhaduHkhapuNyaapuNyavishhayaaNaa.n bhaavanaatashchittaprasaadanam.h .. 33..
prachchhardanavidhaaraNaabhyaa.n vaa praaNasya .. 34..
vishhayavatii vaa pravR^ittirutpannaa manasaH sthitinibandhinii .. 35..
vishokaa vaa jyotishhmatii .. 36..
viitaraagavishhaya.n vaa chittam.h .. 37..
svapnanidraaGYaanaalambana.n vaa .. 38..
yathaabhimatadhyaanaad.h vaa .. 39..
paramaaNu paramamahattvaanto.asya vashiikaaraH .. 40..
kshiiNavR^itterabhijaatasyeva maNergrahiitR^igrahaNagraahyeshhu
tatsthatadaJNjanataasamaapattiH .. 41..
tatra shabdartaGYaanavikalpaiH sa.nkiirNaa savitarkaa samaapattiH
.. 42..
smR^itiparishuddhau svaruupashuunyevaarthamaatranirbhaasaa
nirvitarkaa .. 43..
etayaiva savichaaraa nirvichaaraa cha suukshmaavishhaya vyaakhyaataa .. 44..
suukshmaavishhayatva.n chaaliN^gaparyavasaanam.h .. 45..
taa eva sabijaH samaadhiH .. 46..

nirvichaaravaishaaradye.adhyaatmaprasaadaH .. 47..
 rta.nbharaa tatra praGYaa .. 48..
 shrutaanumaanapraGYaabhyaam.h anyavishhayaa visheshhaarthatvaat.h .. 49..
 tajaH sa.nskaaro nyasa.nskaarapratibandhii .. 50..
 tasyaapi nirodhe sarvanirodhaan.h nirbijaH samaadhiH .. 51..
 iti pataJNjalivirachite yogasuutre prathamaH samaadhipaadaH .
 \addline
 dvitiiyaH saadhanapaadaH .
 tapaHsvaadhyaayeshvarapraNidhaanaani kriyaayogaH .. 1..
 samaadhibhaavanaarthaH kleshatanuukaraNaarthashcha .. 2..
 avidyaasmitaaraagadveshhaabhiniveshaaH kleshaaH .. 3..
 avidyaa kshetram.h uttareshhaa.n prasuptatanuvichchinnodaaraaNaam.h .. 4..
 anityaashuchiduHkhaanaatmasu nityashuchisukhaatmakhyaatiravidyaa .. 5..
 dR^igdarshanashaktyorekaatmatevaasmitaa .. 6..
 sukhaanushayii raagaH .. 7..
 duHkhaanushayii dveshaH .. 8..
 svarasavaahii vidushho.api tathaaruuDho bhiniveshaH .. 9..
 te pratiprasavaheyaH suukshmaaH .. 10..
 dhyaanaheyaastadvR^ittayaH .. 11..
 kleshamuulaH karmaashayo dR^ishhTaadR^ishhTajanmavedaniiyaH .. 12..
 sati muule tadvipaako jaatyaayurbhogaaH .. 13..
 te hlaadaparitaapaphalaaH puNyaapuNyahetutvaat.h .. 14..
 pariNaamataapasa.nskaaraduHkhaairguNavR^ittivirodhaach cha duHkham.h
 eva sarva.n vivekinaH .. 15..
 heya.n duHkham.h anaagam.h .. 16..
 drashhTR^idR^ishyayoH sa.nyogo heyahetuH .. 17..
 prakaashakriyaasthitishiila.n bhuutendriyaatmaka.n bhogaapavargaartha.n
 dR^ishyam.h .. 18..
 visheshhaavisheshhaliN^gamaatraaliN^gaani guNaparvaaNi .. 19..
 drashhTaa dR^ishimaatraH shuddho.api pratyayaanupashyaH .. 20..
 tadartha eva dR^ishyasyaatmaa .. 21..
 kR^itaartha.n prati nashhTam.h apyanashhTa.n tadanyasaadhaaraNatvaat.h .. 22..
 svasvaamishaktyoH svaruupalabdhiihetuH sa.nyogaH .. 23..
 tasya heturavidyaa .. 24..
 tadabhaavaat.h sa.nyogaabhaavo haana.n. tad.hdR^isheH kaivalyam.h .. 25..
 vivekakhyaatiraviplavaa haanopaayaH .. 26..
 tasya saptadhaa praantabhuumiH praGYaa .. 27..
 yogaaN^gaanushhThaanaad.h ashuddhikshaye GYaanadiiptiraa
 vivekakhyaateH .. 28..
 yamaniyamaasanapraaNaayaamapratyaahaaradhaaraNaadhyaanasamaadhayo.ashhTaava
 aN^gaani .. 29..
 ahi.nsaasatyaasteyabrahmacharyaaparigrahaa yamaaH .. 30..
 jaatideshakaalasangamayanavachchinnaaH saarvabhaumaa mahaavratam.h .. 31..
 shauchasa.ntoshhatapaHsvaadhyaayeshvarapraNidhaanaani niyamaaH .. 32..
 vitarkabaadhane pratipakshabhaavanam.h .. 33..
 vitarkaa hi.nsaadayaH kR^itaakaritaanumoditaa lobhakrodhamohapuurvakaa
 mR^idumadhyaadhimaatraa duHkhaaGYaanaanantaphalaa iti
 pratipakshabhaavanam.h .. 34..
 ahi.nsaapratishhThaayaa.n tatsannidhau vairatyaagaH .. 35..
 satyapratishhThaayaa.n kriyaaphalaashrayatvam.h .. 36..
 asteyapratishhThaayaa.n sarvaratnopasthaanam.h .. 37..
 brahmacharyapratishhThaayaa.n viiryalaabhaH .. 38..
 aparigrahasthairye janmakatha.ntaasa.nbodhaH .. 39..
 shauchaat.h svaaN^gajugupsaa parairasa.nsargaH .. 40..
 sattvashuddhisaumanasyaikaagr.hyendriyajayaatmadarshanayogyatvaani

cha .. 41..

sa.ntoshaad.h anuttamaH sukhalaabhaH .. 42..

kaayendriyasiddhirashuddhikshayaat.h tapasaH .. 43..

svaadhyaayaad.h ishhaTadevataasa.nprayogaH .. 44..

samaadhisiddhiriishvarapraNidhaanaat.h .. 45..

sthirasukham.h aasanam.h .. 46..

prayatnashaithilyaanantasamaapattibhyaam.h .. 47..

tato dvandvaanabhighaataH .. 48..

tasmin.h sati shvaasaprashvaasayorgativichchedaH praaNaayaamaH .. 49..

baahyaabhyantarastambhavR^ittiH deshakaalasa.nkhyaabhiH

paridR^ishhTo diirghasuukshmaH .. 50..

baahyaabhyantaravishhayaakshepii chaturthaH .. 51..

tataH kshiiyate prakaashaavaraNam.h .. 52..

dhaaraNaasu cha yogyataa manasaH .. 53..

svasvavishhayaasa.nprayoge chittasya svaruupaanukaara ivendriyaaNaa.n

pratyahaaraH .. 54..

tataH paramaa vashyatendriyaaNaam.h .. 55..

iti pataNjalivirachite yogasuutre dvtiyyaH saadhanapaadaH .

\addline

tR^itiiyaH vibhuutipaadaH .

deshabandhashchittasya dhaaraNaa .. 1..

tatra pratyayaikataanaataa dhyaanam.h .. 2..

tad.h evaarthamaatranirbhaasa.n svaruupashuunyam.h iva samaadhiH .. 3..

trayam.h ekatra sa.nyamaH .. 4..

tajjayaat.h praGYaa.a.alokaH .. 5..

tasya bhuumishhu viniyogaH .. 6..

trayam.h antaraN^ga.n puurvebhyaH .. 7..

tad.h api bahiraN^ga.n nirbijasya .. 8..

vyutthaananirodhasa.nskaarayorabhibhavapraadurbhaavau

nirodhakshaNachittaanvayo nirodhapariNaamaH .. 9..

tasya prashaantavaahitaa sa.nskaaraat.h .. 10..

sarvaarthataikaagratayoH kshayodayau chittasya samaadhipariNaamaH .. 11..

tataH punaH shaantoditau tulyapratyayau

chittasyaikaagrataapariNaamaH .. 12..

etena bhootendriyeshhu dharmalakshaNaavasthaapariNaamaa vyaakhyaataaH

.. 13..

shaantoditavyapadeshyadharmaanupaatii dharmii .. 14..

kramaanyatva.n pariNaamaanyatve hetuH .. 15..

pariNaamatrayasa.nyamaad.h atiitanaagataGYaanam.h .. 16..

shabdaarthapratyayaanaam.h itaretaraadhyaasaat.h sa.nkaraH.

tatpravibhaagasa.nyamaat.h sarvabhootarutaGYaanam.h .. 17..

sa.nskaarasaakshatkaraNaat.h puurvajaatiGYaanam.h .. 18..

pratyayasya parachittaGYaanam.h .. 19..

na cha tat.h saalambana.n, tasyaavishhayiibhuutatvaat.h .. 20..

kaayaruupasa.nyamaat.h tadgraahyashaktistambhe

chakshuHprakaashaasa.nprayoge.antardhaanam.h .. 21..

etena shabdaadyantardhaanamuktam.h

sopakrama.n nirupakrama.n cha karma. tassa.nyamaad.h aparaantaGYaanam,

arishhTebhyo vaa .. 22..

maitryaadishhu balaani .. 23..

baleshhu hastibalaadiini .. 24..

pravR^ittyaalokanyaasaat.h suukshmvavahitaviprakR^ishhTaGYaanam.h .. 25..

bhuvanaGYaana.n suurye sa.nyamaat.h .. 26..

chandre taaraavyuuhaGYaanam.h .. 27..

dhruve tadgatiGYaanam.h .. 28..

naabhichakre kaayavyuuhaGYaanam.h .. 29..
 kaNThakuupe kshutpipaasaanivR^ittiH .. 30..
 kuurmanaaDyaa.n sthairyam.h .. 31..
 muurdhajyotishhi siddhadarshanam.h .. 32..
 praatibhaad.h vaa sarvam.h .. 33..
 hR^idaye chittasa.nvit.h .. 34..
 sattvapurushhayoratyantaasa.nkiirNayoH pratyayaavisheshho bhogaH
 paraarthatvaat.h svaarthasa.nyamaat.h purushhaGYaanam.h .. 35..
 tataH praatibhashraavaNavedanaadarshaasvaadavaartaa jaayante .. 36..
 te samaadhaav upasargaa. vyutthaane siddhayaH .. 37..
 bandhakaaraNashaithilyaat.h prachaarasa.nvedanaach cha chittasya
 parashariiraaveshah .. 38..
 udaanajayaajjalapaN^kakaNTakaadishhvasaN^ga utkraantishcha .. 39..
 samaanajayaat.h prajvalanam.h .. 40..
 shrotraakaashayoH sa.nbandhasa.nyamaad.h divya.n shrotram.h .. 41..
 kaayaakaashayoH sa.nbandhasa.nyamaal laghutuulasamaapatteshchaakaashagamanam.h .. 42..
 bahirakalpita vR^ittirmahaavidehaa. tataH prakaashaavaraNakshayaH
 .. 43..
 sthuulasvaruupasuuksmaanyavayarthavattvasa.nyamaad.hbhhuutajayaH .. 44..
 tato.aNimaadipraadurbhaavaH kaayasa.npat.h taddharmaanabhighaatahcha .. 45..
 ruupalaavaNyabalavajrasa.nhananatvaani kaayasa.npat.h .. 46..
 grahaNasvaruupaasmitaanvayarthavattvasa.nyamaad.h indriyajayaH .. 47..
 tato manojavitva.n vikaraNabhaavaH pradhaanajayashcha .. 48..
 sattvapurushhaanyataakhyaatimaatrasya sarvabhaavaadhishhThaatR^itva.n
 sarvaGYaatR^itva.n cha .. 49..
 tadvairaagyaadapi doshabhijakshaye kaivalyam.h .. 50..
 sthaanyupanimantraNe saN^gasmayaakaraNa.n punaH
 anishhTaprasaN^gaat.h .. 51..
 kshaNataatkramayoH sa.nyamaadavivekaja.n GYaanam.h .. 52..
 jaatilakshaNadeshairanyataa.anavachchhedaat.h tulyayostataH pratipattiH .. 53..
 taaraka.n sarvavishhaya.n sarvathaavishhayam.h akrama.n cheti vivekaja.n
 GYaanam.h .. 54..
 sattvapurushhayoH shuddhisaame kaivalyam.h iti .. 55..

iti pataNjalivirachite yogasuutre tR^itiyo vibhuutipaadaH

\addline

chaturthaH kaivalyapaadaH .

janmaushhadhimantratapaHsamaadhijaaH siddhayaH .. 1..
 jaatyantarapariNaamaH prakR^ityaapuuraat.h .. 2..
 nimittam.h aprayojaka.n prakR^itiinaa.n. varaNabhedastu tataH kshetrikavat.h .. 3..
 nirmaaNachittaanyasmitaamaatraat.h .. 4..
 pravR^ittibhede prayojaka.n chittam.h ekam.h anekeshhaam.h .. 5..
 tatra dhyaanajam.h anaashayam.h .. 6..
 karmaashuklaakR^ishhNa.n yoginaH trividham.h itareshhaam.h .. 7..
 tatastadvipaakaanuguNaanaam.h evaabhivyaktirvaasanaanaam.h .. 8..
 jaatideshakaalavyavahitaanaam.h apyaanantarya.n,
 smR^itisa.nskaarayoH ekaruupatvaat.h .. 9..
 taasaam.h anaaditva.n chaashishho nityatvaat.h .. 10..
 hetuphalaashrayaalambanaiH sa.ngr^ihiitatvaad.h eshhaam.h abhaave tadabhaavaH
 .. 11..
 atiitanaagata.n svaruupato.astyadhvabhedaad.h dharmaaNaam.h .. 12..
 te vyaktasuukshmaa guNaatmaanaH .. 13..
 pariNaamaikatvaad.h vastutattvam.h .. 14..
 vastusaame chittabhedaat.h tayorvibhaktaH panthaaH .. 15..
 na chaikachittatrantra.n vastu tad.h apramaaNaka.n tadaa ki.n syaat.h .. 16..
 taduparaagaapekshatvaat.h chittasya vastu GYaataaGYaatam.h .. 17..

sadaa GYaataashchittavR^ittayastatprabhoH purushhasyaapariNaamitvaat.h .. 18..
na tat.h svaabhaasa.ndR^ishyatvaat.h .. 19..
ekasamaye chobhayaanavadhaaraNam.h .. 20..
chittaantaradR^ishye buddhibuddheratiprasaN^gaH smR^itisa.nkarashcha .. 21..
chiterapratisa.nkramaayaastadaakaaraapattau svabuddhisa.nvedanam.h .. 22..
drashhTR^idR^ishyoparakta.n chitta.n sarvaartham.h .. 23..
tadasa.nkhyeyavaasanaachitram.h api paraartha.n sa.nhatyakaaritvaat.h
.. 24..
visheshhadarshina aatmabhaavabhaavanaavinivR^ittiH .. 25..
tadaa vivekanimna.n kaivalyapraagbhaara.n chittam.h .. 26..
tachchhidreshhu pratyayaantaraaNi sa.nskaarebhyaH .. 27..
haanam.h eshhaa.n kleshavaduktam.h .. 28..
prasa.nkhyaaane.apyakusiidasya sarvathaavivekakhyaaterdharmameghaH
samaadhiH .. 29..
tataH kleshakarmanivR^ittiH .. 30..
tadaa sarvaavaraNamalaapetasya GYaanasyaa.anantyaajGYeyam.h alpam.h .. 31..
tataH kR^itaarthaanaa.n pariNaamakramaparisamaaptirguNaanaam.h
.. 32..
kshaNapratiyogii pariNaamaaparaantani { graa } .rhyaH kramaH .. 33..
purushhaarthashuunyaanaa.n guNaanaa.n pratiprasavaH kaivalya.n,
svaruupapratishhThaa vaa chitishaktireti .. 34..
iti pataJNjalivirachite yogasuutre chaturthaH kaivalyapaadaH .
.. iti paataJNjalayogasuutraaNi .

Translation at:

<http://www.kofibusia.com/Yoga/Pages/PatanjaliInvocation.html>